

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

354. An electio facta per sortes sit ipso iure nulla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

tra Cast. c. 4. n. 62. nixum quodam oraculo vivæ vocis Pii V. de quo, ut ait Pass. non satis constat.

Quæstio 349. Num necesse sit ante inchoationem scrutini Scrutatores astringi juramento, vel præcepto obedientiæ à Præsidente Electionis de munere fideliter exequendo?

Respondeo: non esse id de substantia electionis. Abb. in c. in causis. h. t. n. 2. cum communi. Neque de præcepto juris communis. Pass. c. 18. n. 2. contra Biax. p. 3. c. 24. Sigism. dub. 21. n. 2.

Quæstio 350. Quisnam debeat esse locus, in quo Scrutatores vota eligentium excipiunt?

1. Respondeo primò: debet esse publicus, hoc est, in conspectu omnium Electorum, ita ut hi omnes à longè videri possint, ne fraus aliqua committatur in scrutinio. Pass. c. 18. n. 3.

2. Respondeo secundo: debet esse separatus à loco Electorum, ut hi nè que Electores cum Scrutatoribus, neque Scrutatores inter se loquentes, dum scrutinium est auriculare, audire, neque ubi scrutinium fit per schedas, has apertas, aut etiam vota eligentium à scrutatoribus in scriptum redacta videre & legere possint. Pass. ibid. Biax. p. 3. c. 25. n. 2.

Quæstio 351. Quid in c. quia propter intelligatur per rō singulatum vota exquirant?

Respondeo: quòd Electores accedere non debent ad scrutinium turmatim, aut terni vel bini, sed seorsim & separatim singuli. Abb. in c. c. n. 15. Sylv. v. electio. n. 7. Lavor. c. 19. num. 76. Estque hoc de substantia scrutini auricularis; cum alias electio & scrutinium non esset secretum. Donat. p. 3. tr. 1. q. 17. n. 13. Secus ubi scrutinium fit per schedas complicatas Pass. n. 4.

Quæstio 352. Quid importent verba illa dicti cap. diligenter inquirant?

1. Respondeo primò: in scrutinio per schedas necesse non est, ut quicquam loquantur scrutatores, sed solum attendant, ne Electores deponant in urnam plures schedas, vel aliquam extrahant, vel dent notatam speciali aliquo caractere, aut simile quid faciant in præjudicium electionis. Pass. c. 18. n. 55.

2. Respondeo secundò: in scrutinio auriculari quoque non requiritur, ut scrutatores proprio ore teneantur inquirere vota eligentium; sed sufficit Electores accedentes ipsos sponte sua votum exprimere. Neque etiam facienda est vis in verbo illo exquirant, tum quia substantia talis inquisitionis subsistit in manifestatione voti recepta à scrutatoribus; tum quia scrutatores sufficienter loquuntur, & interrogant ipso facto, quo sedent deputati ad officium audiendi & conscribendi vota eligentium. Pass. n. 56. contra Barb. ad c. quia propter. n. 20. Sigism. dub. 21. n. 4.

3. Respondeo tertio: neque est de substantia, aut etiam de præcepto, ut scrutatores inquirant de zelo & meritis nominatorum, aut quo affectu, quā conscientia eligens talem nominet. Pass. num. 57. contra AA. cit. & alios. Quamvis aliunde quandòque ex præcepto charitatis vel justitiæ teneantur docere, vel corrigere eligentes, si fortè in votando errarent, vel facere vellent aliquid in præjudicium electionis.

4. Respondeo quartò: multò minùs requiri, ut Scrutatores adjurent eligentes, ut nominent, quem coram Deo judicant meliorem. Pass. n. 58. vel etiam, ut Electores de hoc jurent in manibus Scutatorum. Pass. n. 59. & seq. quem vide.

Quæstio 353. Num Electoribus licitum sit consensum suum internum seu votum explicare per sortes?

Respondeo primò: licet per se & ex natura rei illicitum non sit, præsertim in casu necessitatis, ubi humana prudentia deficit, v. g. ubi sunt duo vel tres, qui capitulo omnibus examinatis videntur maximè & omnino à qualiter digni Prælaturâ, sine alicujus injuria implorare Dei indicium per sortes, earumque eventum ab eo (secus si hic expectetur merè à fortuna vel aliunde) expectare. D. August. de doct. Christiana. c. 28. & Ep. 12. ad Honoratum. D. Th. 2. 2. q. 95. n. 8. & ex eo Cajet. ibid. Suar. 20. n. de relig. tr. 3. l. 2. c. 12. n. 8. Sanch. in sum. l. 2. c. 38. n. 7. idque de facto apud regulares aliquos in electionibus quibusdam ex speciali indulto praticetur, ut videre est apud Pass. cit. c. 18. n. 6. Jure tamen positivo, ut constat ex cap. fin. de sortileg. de facto illicita est quæcunque electio Ecclesiastica, five ad Prælaturas, five ad beneficia, officia, ministeria Ecclesiastica, quæ fit per sortes, ita etiam, ut illicitum sit hac ratione eligere ipsos compromissarios. D. Th. loc. cit. Suar. l. c. cit. n. 5. Sanch. n. 71. Abb. Felin. in c. capitulum de rescript. Tusc. l. E. concl. 79. Sigism. dub. 26. n. 1. Pass. n. 7. citans quamplures alios: qui etiam n. 9. citans pro se Felin. in c. capitulum. n. 21. Host. Jo. And. Franc. & alios in c. unic. de eo, qui mittitur in possessione, tenet, extra negotium Electionis quòque illicitam esse, & non valere diremptionem litis beneficiariæ, aut quæ est circa res alias spirituales inter clericos, etiam factam de auctoritate Superioris (in quo casu id licere tenent Suar. loc. cit. n. 12. & Sanch. n. 79.) etsi hac accedente, de cæterò removeatur simonia, quæ aliàs committitur ineundo quodcumque pactum circa beneficia; vel etiam dum is conferre potest beneficium, impediretur, ne alter litigantium ingrederetur aliàs beneficium sine titulo, ut aliàs contingere posset, dum fors eum tangeret, qui non haberet à parte rei verum titulum. His tamen non obstantibus licitum est per sortes facere electiones Ecclesiasticas, servatis aliàs servandis, non solum, ubi id expressè concessum est à Pontifice (uti id vi constitutionis Leonis X. quæ incipit: in suprema: praticari in regnis Legionis, Castellæ, Navarræ, ut nimirum, ubi votorum latorum ab Examinatoribus, & ut rectè addit Castrop. p. 3. tr. 13. d. 5. p. 3. n. 10. approbante idem Pass. n. 10. etiam qualitatim omnimoda est paritas, sorte decernatur, cuius sit beneficium, testatur Garc. l. 5. c. 4. n. 208.) verum etiam, ubi id consuetudine inductum est, quâ dictum jus positivum abrogari potest, non solum in electionibus ad officia Ecclesiastica non habentia jurisdictionem, ut vult Sigism. d. 26. n. 5. Sed & universaliter. Pass. cit. n. 10.

Quæstio 354. An de cæterò electiones factæ per sortes sint quoque ipso jure nullæ?

Respondeo affirmativè de iis electionibus, in quibus servanda est forma c. quia propter: item de iis, quæ fiunt servatâ formâ Scrutini juxta decretum Trident. debent namque in iis singuli Electorum votum suum dare secretò pro una perso-

na determinata: item de iis, in quibus requiritur forma aliqua determinata cum decreto irritante. Item de Electionibus ceteris, tenent Abb. in c. Ecclesia. de sortileg. Garc. p. 5. c. 4. n. 205. Sigism. dub. 26. n. 8. Econtra negant Suar. loc. cit. n. 9. Sanch. n. 83. quibus accedit Pass. n. 11. eo quod prohibitiones contenta in aliis iuribus non habeant annexum decretum irritans. Dicunt tamen eas irritandas, quia facta contra iura eas prohibentia. Idem sentiunt hi AA. de electionibus mediatis factis per sortes, dum nimirum per sortes eliguntur compromissarii, eas non esse ipso iure irritas. Quod si verum, ait Pass. n. 12. se non videre discrimen, an non idem dicendum de electione mediata per sortes, dum sorte decernuntur 4. vel 7. ut dein ex iis eligatur unus; cum determinatio eligendorum accidat electioni per ferutinium, idque (adeoque & ipsa electio) tali determinatione per sortes praevia non obtinente haberi potest secretò: Econtra autem nominatio compromissariorum sit pars essentialis electionis per compromissum. De cetero ubi tractatur non de electione personarum, sed de aliquo preparatorio ad illam, v. g. de eligendo loco electionis, & controversia aliter dirimi non posset, si forte dirimeretur, non ita vitari contractum, ut electio esset ipso iure irrita, licet esset irritanda, tenent Sanch. loc. cit. n. 73. Sigism. loc. cit. n. 2. Pass. n. 8.

Questio 355. An electiones ad Pralaturas Ecclesiasticas fieri possint per calculos, fabas, similesve modos, dum nimirum à Superiore Electoribus consentientibus, proponuntur plures, quatuor v. g. vel quinque, ut ex iis eligatur unus, electusque censatur, qui à maiore numero electorum loco schedularum dando calculos coram Scrutatoribus fuerit approbatus?

Respondeo: negare id Sigism. loc. cit. n. 6. Miran. to. 2. q. 23. n. 19. Cuchium de elect. l. 4. n. 222. Samuel. tr. 1. d. 4. contr. 7. n. 1. & alios apud Pass. n. 13. ubi eorum rationes refutat. Econtra hunc modum eligendi per calculos non esse reprobatum vi c. quia propter. imò esse valde conformem Trident. docet Suar. to. 4. de relig. t. 8. l. 2. c. 5. n. 23. Cum tamen consuetudo & praxis obtineat, ut tales electiones fiant vel viva voce, vel per schedas, maiorque sit libertas Electorum, si iis nullus determinetur, quem eligant, sic fieri debere iuxta cuiusque collegii leges & usum, dicit Pass. loc. cit.

Questio 356. Quà igitur verborum formâ, si ve scripto, si ve viva voce id fiat, exprimere debeant in electione votum suum Electores?

Respondeo: id perinde esse, modò consensus eligentis exprimat, neque verborum imperfectio vitiat, si sensus & consensus loquentis colligi possit. Lavor. c. 19. n. 63. magis usitatae sunt hæ formæ, & bonæ. Eligo talem, consensus in talem: nomino talem. Abb. in c. quia propter. Lavor. loc. cit. n. 80. Sigism. dub. 27. num. 1. neque de substantia est, ut simul exprimat dignitas, ad quam quis eligitur; hoc enim subintelligitur. Lambert. h. 2. q. 3. n. 3. & ex eo. Lavor. loc. cit.

Questio 357. Num valeant vota alternativa, seu expressa disjunctiva, ut si quis dicat: eligo Petrum vel Paulum?

Respondeo negativè. Barb. ad c. 2. de elect. in 6. n. 3. Sigism. loc. cit. n. 4. Boër. decis. 1. n. 2. Pass. n. 17. citans plures alios. Idem dicendum, dum votum datur incertum, ut dum quis dicit: eligo quem Titius, vel major pars elegerit: Surd. decis. 53. num. 28. Paris. l. 3. cons. 38. n. 40. Utriusque responsi eadem est ratio; quia electio seu votum est voluntaria, & determinata acceptio, quâ eligens ipse suâ voluntate accipit unum præ alio. Pass. n. 17.

Questio 358. Num valeat votum conditionate datum & expressum?

1. **R**espondeo primò: ubi conditio inest actui, vel ex natura, vel ex iure; dum scilicet actus sine ea vel nullus, vel illicitus est, v. g. eligo, si pralatura vacat; si electus habeat requisitam à iure artem; vota importantia talem conditionem de præterito vel præsentem sunt valida; cum enim tales conditiones determinate fuerint vel sint, votum determinate verum est, & non suspenditur actus, sed si conditio adest, valet; si abest, non valet. Lamb. de iurep. l. 2. q. 3. a. 9. n. 2. Lavor. loc. cit. n. 64. Sigism. loc. cit. n. 8. Pass. loc. cit. n. 20. De votis quoque conditionatis quâcumque conditione, etsi ea de iure non inest actui (ut si dicatur: eligo Titium, si novit Geometriam) de præterito vel præsentem, quod valida sint, si aliud non obstat, tenet Pass. n. 21. citans Corasium contra Garc. p. 2. c. 2. n. 9. Sigism. dub. 27. n. 7. Bassæum v. electio. n. 3. eò quod, quia conditiones tales de facto determinatam veritatem habeant, vota similia æquivalent absolutis, & proprie conditionalia non sunt. Quòd si tamen ante confirmationem non possit sciri, quæ pars contradictionis fuerit vera, seu num adsit vel absit conditio, tale votum habendum erit pro inutili. Pass. loc. cit.

2. Respondeo secundò: vota importantia conditionem contingentem de futuro, v. g. dum dicitur: eligo Titium, si juramentum solitum præstiterit; si beneficium prius dimiserit, adeoque impendentem, quò minus consensus sit de præsentem determinatus & certus, ut exigitur (consensus enim datus, non nisi dependenter à futuro contingente tempore electionis æquum est, sed fortè erit, & potest non esse) sunt nulla & invalida. Pass. n. 22. contra Garc. n. 10. & tale votum conditionatum & nullum esse illud: Eligo Titium, si Papa placuerit, tenent Ripa. l. 2. respons. c. 32. Sigism. n. 12. Pass. loc. cit.

3. Respondeo tertio: Vota importantia conditionem de futuro necessario, vel de facto impossibili, vel de absurdo, non sunt ex hoc irrita; non enim suspendunt tales conditiones actum, & habent se ac si apposita non essent. Pass. loc. cit.

Questio 359. Num valida sint vota importantia electionem ut futuram, v. g. dum dicitur: volo eligere: vel volo consentire?

Respondeo negativè, voluntas enim faciendi quid, non importat perfectionem actus, ut exigitur ad electionem; & voluntas talis eligendi relinquit electionem probabilis esse, & non esse. Sigism. loc. cit. n. 13. Pass. n. 23.